

ZONDAG 25 FEBRUARI 2024
-2e zondag van de Veertigdagentijd-
‘Reminiscere’ - Gedenk uw barmhartigheid, Heer- Ps. 25,6
Voorganger: ds. Jan Tom Schneider
Ouderling: Yna Visser
Zondagskind: Catelijne
Organist: Geerten van de Wetering
m.m.v.
Residentie Bachorkest
Residentie Bachkoor
Marcel Jorquera Vinyals, altus
Robert Luts, tenor
João Silva, bas
Dirigent - Jos Vermunt

In deze dienst zal klinken de cantate ‘Erhalt uns Herr, bei dienem Wort’ van J.S. Bach (BWV 126)

Bij de tijd van het jaar:

Tijdens de veertigdagentijd nemen we in onze diensten 1 Korinthiërs 13 als leidraad, ook wel het loflied op de liefde genoemd. In deze dienst lezen we vers 8b: De liefde zal nooit vergaan.

Bij de kinderdienst:

Hoe laat je zien dat je van iemand houdt? Hoe laat een ander jou merken dat hij of zij van jou houdt? En wat betekent het als je een ander kunt vertrouwen? Petrus, een van de leerlingen van Jezus, laat ons zien dat ‘houden van’ en ‘vertrouwen’ voor hem een weg van vallen en opstaan is. Hij zou wel willen liefhebben als Jezus dat kan en doet, maar het lukt de ene keer beter dan de andere.

Vandaag: Wat doet Jezus wat zijn leerlingen niet verwachten? Waarom zijn ze hier verbaasd over? Waarom protesteert Petrus?

In de Apostelkapel staat een kaarsentafel. U kunt daar een kaars aansteken voor iets wat u bezig houdt, of voor iemand die in uw gedachten leeft. Bij de ingang zijn knielkussens beschikbaar.

* Boeken onderweg naar Pasen *

Voor en na de dienst is er gelegenheid boeken te bekijken en (gratis) te lenen bij de bibliotheektafel in de Wandelruimte. Op de tafel liggen nu ook boeken voor de veertigdagentijd en Pasen. Van harte welkom!

De agenda en overige informatie vindt u achterin de liturgie.

Wilt u zo vriendelijk zijn het geluid van uw mobiele telefoon uit te zetten.

ORGELSPEL

Praeludium a-moll (BWV 543)

Johann Sebastian Bach
(1685 - 1750)

BEGROETING

-de kaarsen worden aangestoken-

STILTE

BEMOEDIGING

INTROÏTUS: LB 538: 1, 2 en 3

-gemeente knielt of gaat zitten-

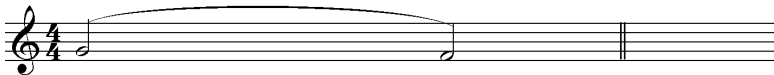
GEBED OM ONTFERMING

Na het "...zo bidden wij U" van de voorganger antwoordt de gemeente met:

Heer ont-ferm u, Chris - tus ont-ferm u, Heer ont - ferm u

V.: God schenke ons vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding,
door Jezus Christus, onze Heer.

G: A - - - men.

LIED OM ONTFERMING: LB 321

GEBEDSGROET

GEBED

SCHRIFTLEZINGEN: Lukas 8, 4-15 en 1 Korintiërs 13, 8a

LIED: LB 764: 1, 2, 3, 4 en 6

PREEK

CANTATE BWV 126: 'Erhalt uns Herr, bei deinem Wort' van J.S. Bach

Erhalt uns, Herr, bei deinem Wort,
und steur' des Pabst und Türken Mord,
die Jesum Christum, deinen Sohn,
stürzen wollen von seinem Thron.

Koor

*Bewaar ons, Heer, bij uw woord
en beëindig het moorden van de paus en
de Turken, die Jezus Christus, uw zoon,
van zijn troon willen stoten.*

Sende deine Macht von oben,
Herr der Herren, starker Gott!
Deine Kirche zu erfreuen
und der Feinde bitterm Spott
augenblicklich zu zerstreuen.

Aria (T)

*Zend uw macht uit den hoge,
Heer der Heren, sterke God!
Om uw kerk te verblijden
en de vijanden met hun bittere spot
onmiddellijk uiteen te jagen*

Recitatief (A,T)

(A) Der Menschen Gunst und Macht
wird wenig nützen, wenn du nicht willst
das arme Häuflein schützen,
(A,T) Gott Heilger Geist, du Tröster wert,
(T) Du weißt, daß die verfolgte
Gottesstadt den ärgsten Feind nur in sich
selber hat durch die Gefährlichkeit der
falschen Brüder.
(A,T) Gib dein'm Volk einerlei Sinn auf
Erd,
(A) daß wir, an Christi Leibe Glieder, im
Glauben eins, im Leben einig sein.
(A,T) Steh bei uns in der letzten Not!
(T) Es bricht alsdann der letzte Feind
herein und will den Trost von unsern
Herzen trennen; doch laß dich da als
unsern Helfer kennen,
(A,T) g'leit uns ins Leben aus dem Tod!

*(A) De gunst en de macht van de mensen zullen
weinig baten, als u dat armzalige hoopje niet
wilt beschermen,
(A,T) God Heilige Geest, waardige trooster,
(T) U weet, dat de vervolgte stad van God
haar ergste vijand binnen haar muren heeft
doordat de valse broeders zo gevaarlijk zijn.
(A,T) Geef dat uw volk op aarde één van zin is
(A) zodat wij, ledematen aan het lichaam van
Christus, één zijn in geloof en leven.
(A,T) Sta ons bij in de laatste nood!
(T) Dan stormt de laatste vijand binnen,
die wil ons hart de troost ontnemen;
maar wees dan onze helper.
(A,T) Breng ons van de dood naar het leven!*

Aria (B)

Stürze zu Boden schwülstige Stolze!
Mache zunichte, was sie erdacht!
Laßt sie den Abgrund plötzlich
verschlingen, wehre dem Toben feindlicher
Macht, laßt ihr Verlangen nimmer gelingen!

*Stort neer, opgezwollen trots!
Vernietig wat die heeft bedacht!
Laat de afgrond hem plotseling verslinden,
bestrijd het woeden van de vijandige macht,
laat haar verlangen nooit vervuld worden!*

Recitatief (T)

So wird dein Wort und Wahrheit
offenbar, und stellet sich im höchsten
Glanze dar, daß du vor deine Kirche
wachst, daß du des heiligen Wortes
Lehren zum Segen fruchtbar machst;
und willst du dich als Helfer zu uns
kehren, so wird uns dann in Frieden
des Segens Überfluß beschieden.

*Dan openbaren zich uw woord en uw
waarheid en wordt stralend duidelijk
dat u uw kerk bewaakt,
dat u de leer van het heilige woord
tot zegen vruchtbaar maakt;
en wanneer u zich als helper tot ons wilt
wenden, dan zal in vrede de overvloed
aan zegen ons toevallen.*

Koraal

Verleih uns Frieden gnädiglich,
Herr Gott, zu unsern Zeiten;
es ist ja doch kein ander nicht,
der für uns könnte streiten,
denn du, unser Gott, alleine.
Gib unserm Fürst'n und aller Obrigkeit
Fried und gut Regiment
daß wir unter ihnen
ein geruh'g und stilles Leben führen
mögen in aller Gottseligkeit und
Ehrbarkeit. Amen.

*Schenk ons genadig vrede,
o God, in onze tijd;
er is immers niemand anders
die voor ons zou kunnen vechten
dan u alleen, onze God.
Geef onze vorsten en de hele overheid
vrede en goed bestuur,
zodat wij onder hen
een kalm en stil leven kunnen leiden
in alle godvrezendheid en deugdzaamheid.
Amen.*

GEBEDSINTENTIES

-gemeente knielt of blijft zitten-

GEBEDEN - STIL GEBED - GEBED DES HEREN

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van den boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

INZAMELING VAN DE GAVEN ONDER ORGELSPEL

De eerste collecte (rode zak) wordt gebruikt om de kosten voor pastoraat en eredienst te betalen. Hieronder vallen met name het gebruik van het kerkgebouw, traktementen en salarissen, kerkelijk bureau en communicatie.

Rekening Kloosterkerk: NL29 INGB 0000 0585 71 o.v.v. pastoraat

De diaconale collecte (groene zak) is bestemd voor hulp aan de lijdende inwoners van Gaza, van Israël en van de Westelijke Jordaanoever die de gevolgen ervaren van de terreur en oorlog. Kerk In Actie helpt de getroffen inwoners, ongeacht hun geloof of afkomst. Er zijn inmiddels enkele tienduizenden doden te betreuren en meer dan 60.000 mensen zijn gewond. Bijna 90 procent van de inwoners in Gaza is op de vlucht. Er is dringend behoefte aan voedsel, water, medische benodigdheden en psychosociale hulp. Het is werken tegen de klippen op. De hulp verloopt via het internationale kerkelijk netwerk in samenwerking met met plaatselijke kerken. We hopen op uw ruimhartige steun.

Rekening Stichting Diaconie Kloosterkerk: NL89 INGB 0002 8471 14

De uitgangscollecte (paarse zak) is bestemd voor de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk. Al 60 jaar zijn de cantatediensten een waardevolle traditie in de stad Den Haag. Wij streven ernaar om deze mooie traditie nog vele jaren voort te zetten: muziek op hoog niveau met professionele musici. Daarbij is uw financiële bijdrage om deze diensten in stand te houden noodzakelijk. Wij hopen dat u ons enthousiast wilt blijven steunen en wijzen u graag op de QR-code waarmee u een gift kunt doen. Vanwege de inflatie en stijgende kosten hebben wij het richtbedrag moeten verhogen naar €15 per persoon. Uiteraard blijft ieder bedrag welkom. U kunt uw bijdrage ook overmaken naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

-de kinderen komen terug in de kerk-

SLOT LIED: LB 1010: 1, 3 en 4

ZEGEN

ORGELSPEL

Fuga a-moll (BWV 543)

Johann Sebastian Bach

Na de zegen kan wie naar het orgelspel wil luisteren weer plaatsnemen. Als u liever naar de wandelruimte of naar buiten gaat, houdt u dan rekening met het luisterplezier van de anderen?

En na afloop van de dienst bent u van harte uitgenodigd om een kopje koffie of thee te drinken in de Wandelruimte. Voor de kinderen is er limonade en natuurlijk is er ook water.

De complete dienst kunt u onbeperkt terugkijken via het YouTube kanaal van de Stichting Kloosterkerk ([youtube.com/@Kloosterkerk-Den Haag](https://youtube.com/@Kloosterkerk-Den-Haag)). Of beluister en desgewenst download de dienst via www.kerkomroep.nl.
Wilt u een gesprek met de voorganger van vandaag naar aanleiding van de dienst, dan kunt u hem bellen of een e-mail sturen: 06- 2061 7602 of schneider@kloosterkerk.nl

AGENDA:

woensdag 28 februari	19.00u	Vastengroep
zondag 3 maart	10.00u	ds. Rienk Lanooy
	na de dienst	Ouders en kinderen in de Apostelkapel
		Gemeenteberaad (zie toelichting)

Met deze QR-code wordt uw gave verdeeld als volgt:

30% pastoraat en eredienst - 50% diaconie - 20% onderhoud van de Kloosterkerk:

Scan de QR-code met de camera (app) van uw mobiele telefoon.

Klik dan op de link die u in beeld krijgt en kies de bank waarmee u geld overmaakt.

Let op: maak geen gebruik van uw bank-app om de QR-code te scannen. Deze QR-code werkt dan alleen bij de ING.

Wilt u specifiek bijdragen aan één van de collecten, maakt u dan het bedrag apart over op één van de genoemde bankrekeningen o.v.v. de betreffende collecte.

Digitale collecte m.b.v. QR-code: **Stichting Cantatediensten Kloosterkerk**

U kunt de QR-code scannen met de camera van uw mobiele telefoon en betalen bij de meeste Nederlandse banken. Naast de QR code, kunt u gebruik maken van een bankoverschrijving naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. van de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

Vastengroep

Vasten in de tijd voor Pasen is een oude traditie. Veel mensen weten uit ervaring dat het zinvol is om in deze periode bewust(er) om te gaan met zaken als voedsel, tijd, gebed en aandacht. Zo kom je – voor even – los van je routine en gewoonten.

Op een aantal woensdagavonden in de tijd voor Pasen lezen de deelnemers aan de vastengroep een bijbelgedeelte of een andere tekst ter bezinning die bij deze periode past. De bijeenkomsten worden afgesloten met een kort avondgebed.

Begeleiding: ds. Jan Tom Schneider en ds. Rien Lanooy. - aanmelden is niet nodig.

Gemeenteberaad 3 maart a.s. in aansluiting op de dienst

Noteert u dit alvast in de agenda. Zondag 3 maart na de dienst willen we weer met u stil staan bij het reilen en zeilen van onze gemeente. Allereerst zullen we een proeve van de verbouwingsplannen presenteren. Ook willen we de voortgang van de verschillende projecten bespreken. U ontvangt nog een uitnodiging per mail om u op te geven in verband met de bereiding van de broodjes.

Op verhaal komen in de Kloosterkerk: luisteren naar levensverhalen

Op enkele ochtenden luisteren we naar twee gemeenteleden die het verhaal van hun leven vertellen. We beseffen het niet altijd van elkaar, maar we kunnen leren van wat een ander vertelt over het omgaan met uitdagingen in zijn of haar leven. Het is ook van waarde om de woorden te moeten zoeken om ons eigen verhaal op anderen over te dragen.

U bent welkom op 7 en 21 maart van 10.00 tot 12.00 uur. In de pauze appeltaart.

Opgave: schneider@kloosterkerk.nl

Wat de liefde doet...: Kierkegaard en de liefde

De Deense denker Søren Kierkegaard diepte met Paulus als leidraad het thema van de liefde uit. Hij zet niet primair in bij het passionele, maar eerder bij het gebod van de naastenliefde. En dat maakt het spannend, want daarmee komt het sociale en intermenselijke opeens naar voren bij deze filosoof, die bekend stond om zijn nadruk op de 'enkeling', de individuele existentie en het leven in isolement. Gedurende twee avonden willen wij Kierkegaard en zijn kijk op de liefde iets beter leren begrijpen. Ethicus prof. Pieter Vos leidt zijn denken in op 19 maart, op 26 maart bespreken we een van de teksten van Kierkegaard. Beide avonden beginnen om 20.00 uur. Aanmelding: schneider@kloosterkerk.nl

Kunst in de Kloosterkerk

Tijdens de veertigdagentijd en nog enkele weken na Pasen exposeert Annemarie Spijkerman haar werk in de Kloosterkerk. Aan de houten lambrizing achter in de kerk hangt een serie kleine schilderijtjes. Deze vormen een groot contrast met de grote werken aan de witte wand. In haar werk zoekt zij naar een evenwicht tussen ingetogen en uitbundig en dat laat zich vooral zien in het kleurgebruik. Zij noemt zich zelf een verteller 'maar dan met kleur en vorm'.

TOELICHTING BIJ CANTATE BWV 126

‘Erhalt uns, Herr, bei deinem Wort’

De anonieme dichter van deze cantatetekst baseerde zich op het koraal ‘Erhalt uns, Herr, bei deinem Wort’. De uit 1542 afkomstige eerste drie strofen van Martin Luther (‘Ein Kinderlied, zu singen, wider die zween Ertzfeinde Christi und seiner heiligen Kirchen, den Papst und den Türchen’) zijn uitgebreid met twee strofen van Justus Jonas (‘Ihr Anschläg, Herr, zurichte mach’ en ‘So werden wir erkennen doch’). In de gezangboeken in Bach’s tijd (o.a. Vopelius en Wagner 1697) werden deze strofen in deze vorm aangetroffen.

In het eerste en derde cantatedeel worden Luthers strofen 1 en 3 onveranderd gebruikt. De tweede strofe en de beide Jonasstrofen worden in bewerkte versies aangetroffen in de aria’s (delen 2 en 4) en in recitatief nr. 5.

Het slot van de cantate is gebaseerd op het Lutherlied ‘Verleih uns Frieden gnädiglich’ uit 1531 (‘da pacem Domine’).

Bach componeerde deze cantate voor 4 februari 1725. De relatie van de cantatetekst met het evangelie van deze zondag (Sexagesima, Lucas 8:4-15) heeft de tekstdichter niet duidelijk naar voren weten te brengen. De grondgedachte luidt: een bede om het woord van de Heer te ontvangen en ons te beschermen tegen vijanden.

In het openingskoor vervult de trompet een belangrijke rol. Met de in Bach’s tijd beperkte technische mogelijkheden van dit instrument, heeft Bach over een zeer virtuoos speler moeten kunnen beschikken. De sopraanpartij laat ons de koraalmelodie in lange notenwaarden horen, afgewisseld met instrumentale tussenspelen. Op de woorden ‘Mord’ en ‘stürzen’ heeft Bach beeldend gekozen voor snelle, neerwaartse notenslierten. De volgende aria heeft het karakter van een indringend gebed. In het middendeel gaat de solopartij van de tenor verrassend over in razendsnelle nootjes bij de woorden ‘erfreuen’ en ‘zerstreuen’.

In basaria nr. 4 is het dramatische aspect in de tekst (‘stürze zu Boden schwülstige Stolze’) heftig uitgebeeld door de neerwaartse toonladderfiguren in de continuo-begeleiding.

Van de twee recitatieven is deel 3 bijzonder: de recitatiefpartijen zijn, zoals gebruikelijk, eenstemmig, terwijl de koraaldelen in duetvorm worden voorgedragen, waarbij het koraalgedeelte voorkomt in de nieuw ingezette partij.

De cantate wordt afgesloten met een koraal voor koor en orkest.

Zondag 24 MAART 2024 10.30u

‘Himmelskönig, sei willkommen’ (BWV 182)

Voorganger: ds. Rienk Lanooy

m.m.v.

Residentie Kamerkoor

Residentie Bachorkest

Dirigent: Jos Vermunt